

סוד ד' ליראיו

מרנא החפץ חיים זיע"א, שהיה אבי האומה בדור שלפני השואה, זכה בתוקף אמונתו התמימה והשלמה בבורא העולם, לחזות ולראות בהנהגתו, גם בדברים שבני אדם אינם רואים בהם כלל, ורבו בזה המעשים, ונביא מעשה מרטיט המלמד על כי 'סוד ה' ליראיו', לאלו המאמינים בו בכל נפשם ובכל ליבם:

מספרים על מרן רבי יחזקאל אברמסקי זצ"ל, שכאשר היה כלוא בסיביר, היה מרן החפץ חיים זיע"א אומר כל יום ארבעה פרקי תהלים לשלמו, כחלק מהמאמץ הגדול שהתקיים בעולם היהודי בניסיון לשחררו.

והנה למרבה ההפתעה, בהגיע ערב יום כפור, נכנס לתאו של הגר"י אברמסקי אחד הסוהרים, ובפיו בשורה: אתה חופשי לדרכך! הסוהר אף צייד את רבינו בכרטיס נסיעה לרכבת. לקח הגר"י אברמסקי את מעט המטלטלים שהיו עימו ויצא לעבר תחנת הרכבת.

בעודו עומד בתחנה שהייתה ריקה מאדם באותה שעה, הגיע אליו לפתע המפקד הראשי של מחנה המעצר, שהיה יהודי ששמו יצא לשמצה. אחרי שהתבונן מסביב וראה שאיש אינו מבחין בו, שאל המפקד את

הגר"י [אברמסקי](#) זצ"ל: "אתה עומד לנסוע ברכבת?". רבי יחזקאל השיב בחיוב. המפקד שב ושאל: "אתה רב?", וגם על זה השיב לו. המפקד ביקש לראות את כרטיס הנסיעה, הגר"י זצ"ל חשש שהוא זומם לקחתו, אולם לא הייתה בידו ברירה, והוא הגיש את כרטיס הנסיעה שלו למפקד. לאחר שהתבונן בו, אמר המפקד להגר"י זצ"ל: "יודע אתה, נתנו לך כרטיס לקרון קר מאוד, ואם תסע בקרון זה אין סיכוי שתגיע הביתה, כי אתה עלול לקפוא באמצע הדרך", שכן כך היו עושים הסובייטים לאסירים שרצו להמיתם. המפקד התבונן שוב מסביב, וכאשר הבחין שאיש אינו מביט

בהם, שלף מכיסו כרטיס חלופי לקרון חמים יותר, והגישו לרבי יחזקאל אברמסקי.

המפקד לא הסתפק בכך, אלא אף עמד וביקש ממנו סליחה על כל מה שפגע בו בזמן שהותו בכלא, כשהוא מציין שהוא אנוס לפעול כך: "גם אני יהודי!", סיים המפקד את דבריו, "ואני מבקש ממך מחילה."

המפקד נפרד מהגר"י זצ"ל, שהמתין עד לבואה של הרכבת. משזו הגיעה, אכן קיבל הגר"י זצ"ל מקום בקרון מחומם. במהלך הנסיעה, הבחין כיצד משליכים מהקרונוט האחרים, הקפואים, גופות של אנשים שקפאו בגלל הקור העז ששרר באותם ימים.

כאמור, היה זה ערב יום כיפור, והוא לא הספיק להגיע לביתו בו ביום. כדי לא לחלל את היום הקדוש, ירד הגר"י זצ"ל מהרכבת באחת העיירות הקטנות בטרם תשקע השמש. הוא אפילו לא הספיק לאכול סעודה מפסקת, כי מיד עשה את דרכו לבית הכנסת, שם הניח את צורו, ובו עשה את כל יום הכיפורים.

רק למחרת יום הכיפורים, יצא בדרכו לביתו, אולם נכונו לו תלאות רבות בדרכו, מאחר והשלטונות הסובייטים, שנענו למסע השתדלנות של יהודי העולם לשחרר את הגר"י, הסכימו לשחררו, אולם עשו כל שביכולתם למנוע ממנו להגיע בריא ושלם לביתו. אך יושב בשמים ישחק למו, יד ההשגחה העליונה ליוותה את הגר"י זצ"ל לכל אורך המסע.

והנה בעודו על הרכבת, שעשתה את דרכה מאחת העיירות בליטא, בדרכה לעיר הגדולה וורשא, פגש הגר"י אברמסקי את מרן רבי אלחנן ווסרמן הי"ד. שני הגדולים הופתעו מהמפגש האקראי, ונפלו חבוקים זה בזרועות זה, ובפרט הופתע עד מאד ר' אלחנן, שהיה מודע למסע חובק העולם לשחרר את הרב אברמסקי, והנה הוא כאן לפניו! הם הודו להקב"ה על השחרור מהמאסר.

לפתע אומר רבי אלחנן לרבי יחזקאל: "נכון שיצאתם מסיביר בערב יום כיפור?", השיב לו רבי יחזקאל: "אמת ונכון הדבר! אבל מנין לכם זאת? והלא אפילו בביתי לא ידעו מכל זה?". השיב רבי אלחנן: "מה פירוש מנין אני יודע?! בערב יום כיפור בבוקר, הלכתי עם החפץ חיים מן הישיבה לאחר התפילה, ובאמצע הדרך הוא נעצר ואמר: 'נו, הבולשביקים לא הצליחו, עכשיו שיחררו את הרב דסלוצק מבית האסורים...'"

לחפץ חיים הייתה אמונה שלמה ותמימה בהקב"ה, הוא עבד על כך בכל כוחו, וגם בדברים שהיו נראים בלתי אפשריים, תמיד האמין בהקב"ה. הוא זכה לראות באמונה חושית, את הנהגת הקב"ה גם בדברים שאין בני אדם זוכים לראות. הוא האמין שהקב"ה ידאג לשחרר את הגר"י אברמסקי ממאסרו, והוא זכה לראות בזה בחוש אמונתו ממרחק של אלפי קילומטרים!